

NUORTEN SUOMI

NUORTEN SUOMI RY

TOIMINTAKERTOMUS 2024

- hallituksen käsittely 21.2.25
- vuosikokouksen käsittely 28.3.25

NUORTEN
KYVYT ESIIN

NUORTEN
ÄÄNI ESIIN

YDINAJATUKSET TOIMINNAN LÄHTÖKOHTANA

Nuorten Suomi ry on palvelujärjestö ja asiantuntijaorganisaatio, joka edistää nuorten toimijuutta ja vaikuttamista. Toiminta-ajatuksen mukaisesti yhdessä eri toimijoiden kanssa se kehittää ja tukee sellaisia rakenteita sekä nuoria innostavia toiminnan tapoja ja tilaisuuksia, joissa nuoret voivat oivaltaa uutta, saada aikaan ja vaikuttaa. Tavoitteina ovat

1. Lisätä ja vahvistaa nuorten taitoa, tietoa, tahtoa sekä mahdollisuuksia osallistua, toimia ja vaikuttaa sekä tehdä tulevaisuutta.
2. Kannustaa ja tukea eri yhteisöjä tunnistamaan nuorten potentiaali ja kehittämään toimintaansa nuorten toimijuutta ja osallisuutta vahvistavaksi
3. Vaikuttaa yhteiskunnan rakenteisiin siten, että ne tukevat ja mahdollistavat nuorten osallisuuden ja äänen kuulumisen.

Visiona on olla rakentamassa Suomea, jossa jokainen nuori saa, osaa ja haluaa olla mukana, toimia ja vaikuttaa valitsemallaan tavalla. Toimintaa ohjaavat seuraavat arvot:

Nuori tekee, toimii ja johtaa – aikuiset tukevat
Tehdään yhdessä, kunnioitetaan ja arvostetaan toisiamme
Innostutaan, innostetaan ja ollaan rohkeita.
Käydään rakentavaa ja tasavertaista dialogia.

Näiden Nuorten Suomen strategian perusajatusten mukaisesti toimittiin myös vuonna 2024. Nuorten Suomi ry:n työ edisti YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen toteutumista, erityisesti artikloja 12, 13, 15, 17, 29 ja 31. Se toimi täysin nuorisolain hengessä ja edisti mm. nuorten äänen kuulemista perustuslain, kuntalain, perusopetuslain ja 2. asteen koulutuslakien suunnassa.

Taustalla on pedagoginen näkemys siitä, että jokaiselle nuorelle tulisi antaa oman kokoisia haasteita, varoen sitä, että aikuinen tekee nuoren puolesta liikaa. Kun nuori huomaa, että häneen luotetaan, hän rohkaistuu, osaa ja pystyy itse. Näin nuori innostuu ottamaan vastuuta itsestään ja ympäristöstään. Tavoitteena on, että yritteliäisyydellä ja aktiivisuudella on positiivinen vaikutus nuoren elämään nyt ja tulevaisuudessa. Vahvistamalla nuorten osallisuutta, vaikuttamista ja toimijuutta varmistetaan nuorten hyvinvointia, hyviä tulevaisuuden työntekijöitä ja päättäjiä sekä rakentavaa yhteiskunnallista ilmapiiriä/ yhteiskuntarauhaa.

Nämä ydinajatukset ovat osoittautuneet aikaa kestäviksi eikä uutta strategiaa rakennettaessa niitä ole ollut tarvetta muuttaa.

Nuorten Suomen sloganit

NUORTEN
KYVYT ESIIN

NUORTEN
ÄÄNI ESIIN

Nuorten Suomi toimintakertomus

SISÄLLYSLUETTELO 2024

1. YLEISKATSAUS

2. TOIMINTA

2.1 Nuorten kyvyt esiin

- 2.1.1 Oppilaiden osallisuus kouluissa
 - Täältä tullaan
 - Opettajakoulutukset
- 2.1.2 Nuoret keskelle hyvää
- 2.1.3 Nuoret viestinviejät
- 2.1.4 Joulumarkkinat
- 2.1.5 Nuorten työllistäminen

2.2 Nuorten äänet esiin

- 2.2.1 Kohti nuorten hyvinvointialueita
- 2.2.2 Vaikuta!-teemapäivät
- 2.2.3 Suomi nuorten silmin -juhlakiertue
- 2.2.4 Keski-Suomen nuorisovaltuusto

2.3 Kouluttajana eri tahoilla

2.4 Tukitoiminnot

- Viestintä
- Yhteistyötä, verkostoitumista, oppimista

3. HALLINTO

4. TALOUS

5. TULEVAISUUDEN NÄKYMISTÄ

1. YLEISKATSAUS

Vuonna 2024 juhlavuoden jälkeen palattiin arkeen. Toimintoihin osallistuttiin kaikista maakunnista, ja valtakunnallisuus toteutuikin mukavasti. Toiminnot veivät eteenpäin tuttuun tapaan kaikkia Nuorten Suomen strategian tavoitteissa ja kohderyhmissä olevaa kolmea ulottuvuutta - nuoriin, yhteisöihin ja yhteiskuntaan vaikuttamista.

Juhlavuoden 2023 aikana projekteja oli käynnissä enemmän kuin koskaan, joista osa jatkui myös vuoden 2024 puolella. Koko vuoden jatkuivat Kohti nuorten hyvinvointialueita ja Täältä tullaan -projektit, samoin Keski-Suomen nuorisovaltuuston ohjaus. Opettajat oppilaiden osallisuuden vahvistajina ja Suomi nuorten silmin –juhlakiertue jatkuivat kevätkauden ja alkuvuodesta Nuoret keskelle hyvää –hanke vietiin päätökseen. Uusia hankehakemuksia laadittiin ahkerasti, mutta kielteisiä päätöksiä saatiin enemmän kuin koskaan. Kokonaisuutena toimintaa voitiin kuitenkin jatkaa normaalivuoden laajuudella. Onneksi saatiin myös joitakin uusia myönteisiä päätöksiä, ja toiminnalla on kohtuullinen pohja myös tulevaan vuoteen.

Nuorten järjestämiin toimintoihin vuoden 2024 aikana osallistui aktiivisessa roolissa 2772 nuorta (vuonna 2024 7200 /vuonna 2023 3508) ja 1570 aikuista (1514/943) eli yhteensä 4342 henkilöä (8700/4448). Lisäksi Joulumarkkinoille osallistui yli 5000 henkilöä.

- Koulutuksia & valmennuksia & kohtaamisia/tapahtumia 132 (v. 2024 128) tilaisuutta – mukana 2473 (3706 +pelien kautta 3500) nuorta ja 1535 (1434) aikuista
- Ryhmien toiminta: 4 (5) kiinteää ryhmää, joilla yhteensä 46 (33) kokoontumista. Ryhmissä mukana 83 (78) eri nuorta
- kaksi oppisopimusopiskelijaa, kaksi nuorta opiskelijaa harjoittelussa, 1 nuori kesätyöntekijä
- Hippoksen joulumarkkinoilla ennätyselliset 219 myyjää ja yli 5000 kävijää.

Tarkemmat tiedot koottuna liitteessä 1.

2. TOIMINTA

2.1. Nuorten kyvyt esiin

2.1.1 Oppilaiden osallisuus kouluissa

Nuorten Suomella oli käynnissä kaksi kouluille suunnattua projektia, joiden ytimessä oli oppilaiden toimijuuden ja osallisuuden vahvistaminen. Projektien taustalla ja tukena on toiminut ohjausryhmä, johon kuuluu osaamista eri tahoilta: Jyväskylän yliopiston OKL, kesäyliopisto, AVI, Edita-oppiminen, Humak sekä kunnan sivistystoimi ja koulutaso. Hankkeista vastasi Tiia Sorri.

Täältä tullaan! -hanke

Täältä tullaan! -hanke on jatkunut läpi vuoden 2024. Hanketta rahoittaa Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto. Sen perusajatuksena on ollut vahvistaa oppilaiden osallisuutta ja toimijuutta koulussa sekä lisätä hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä koko koululle. Sen myötä on kehitetty koulutusprosessikokonaisuus ja toimintamalli kouluille laaja-alaisen ja monialaisen oppimisen kokonaisuudeksi. Kouluilla toteutettavan projektin myötä koulu saa myös kokemuksen täysin oppilaslähtöisestä toimijuusprojektista, jollaisia jatkossakin voi koulussa toteuttaa. 2024 pilotoitiin "Meidän koulun hyvinvointia"-peli mukaan kokonaisuuteen. Sen toiminnalliset pisteet tuovat koulun aikuiset ja oppilaat yhdessä tekemisen äärelle ja kaikkien on mahdollista saada äänensä kuuluviin koulun hyvinvointiin ja tulevan tapahtuman ideointiin liittyvissä asioissa.

Projektissa toimii nuoria aikuisia kouluttajia, jotka saavat samalla kokemusta suunnittelu- ja ohjaustehtävistä sekä paljon ymmärrystä nuorten kohtaamisesta ja osallistamisesta. Projektin aluksi koko koulun väki saa tietoa projektista ja oppilaiden osallisuuden merkityksestä. Sen jälkeen pidetään koululla "Meidän koulun hyvinvointia" -pelipäivä, jonka aikana kierretään ryhmissä tehtäväpisteillä pohtien toiminnallisesti hyvinvointia koulussa sekä ideoiden tulevaa tapahtumaa. Tämän jälkeen rekrytään ydintiimi, joka lähtee nuorten kouluttajien avulla ideoimaan, suunnittelemaan ja toteuttamaan kouluille tapahtumaa, joka lisää koulun yhteisöllisyyttä ja oppilaiden osallisuutta. Tapahtuman jälkeen vielä reflektoidaan koettua ja opittua.

Täältä tullaan! -projektin ydintiimiin toivotetaan tervetulleeksi kaikki ja pyritään löytämään mukaan monenlaisia oppijoita erilaisilla vahvuuksilla niin, että toiminnassa jokaiselle löytyisi omankokoisia haasteita. Ydintiimi tapaa Nuorten Suomen kouluttajien kanssa viisi kertaa tapahtumatuotannon merkeissä. Ydintiimi ryhmäytyy, suunnittelee ja toteuttaa työpajoista nousseiden ideoiden ja omien ajatustensa pohjalta tapahtumapäivän koululle. Vuonna 2024 Täältä tullaan! -hankkeen kouluiksi valikoitui Multian Sinervän koulu sekä Jämsästä Paunun sekä Juokslahden koulut. Edellisen syksyn koulutusprosessin Tikan koulun tapahtuma pidettiin myös alkuvuodesta.

Ydintiimiläisiä oli yhteensä 36 oppilasta. Ydintiimit osallistivat mukaan muita oppilaita tapahtuman järjestelyihin tarpeen mukaan. Vuoden 2024 hyvinvointia peliin ja nuorten järjestämiin tapahtumiin osallistui yhteensä n. 885 oppilasta ja n. 140 aikuista. Oppilaiden kouluttajina toimivat Tiia Sorri, Karla Karmala, Emma Kola ja Eino Lindfors. Lisäksi mukana oli harjoittelija Senni Nuorala sekä toimistotyöntekijä lida Vidgren.

Opettajat oppilaiden osallisuuden vahvistajina -opettajakoulutukset

"Opettajat oppilaiden osallisuuden vahvistajana" -koulutukset vahvistavat opetushenkilöstön osaamista toimia oppilaiden osallisuuden edistäjänä. Ne on suunnattu opetustoimen henkilöstölle, kouluyhteisöille sekä osallisuusryhmien ohjaaville opettajille. Koulutuksissa perehdytään osallisuuden perusteisiin, oppilaiden toimijuuden ja vaikuttamisen pedagogiseen ja yhteiskunnalliseen taustaan, avataan keinoja erilaisten oppijoiden osallisuuden lisäämiseksi osallistavien menetelmien avulla, jaetaan hyviä käytänteitä ja voimaannutetaan yhdessä asian äärellä. Kevätkauden koulutusten rahoittajana on Opetushallitus ja syksyllä koulutuksia tarjottiin ja toteutettiin ostopalveluna.

Vuoden 2024 aikana koulutuksia järjestettiin 15 kertaa eri puolilla Suomea, kahdeksassa eri maakunnassa. Näistä neljä järjestettiin webinaareina. Yhteensä koulutuksiin osallistui 238 osallistujaa. Kouluttajina toimivat Tiia Sorri, Matti Rautiainen ja Jouni Välijärvi.

2.1.2 Nuoret keskelle hyvää

Nuoret keskelle hyvää -haastekampanja haastoi keskisuomalaiset organisaatiot tekemään yhä enemmän nuorten hyvinvoinnin ja samalla koko maakunnan tulevaisuuden eteen. Keski-Suomen jatkuvuuden ja elinvoiman kannalta on tärkeää, että jokainen nuori voi hyvin ja löytäisi oman potentiaalinsa. Nuoret tarvitsevatkin inhimillisiä kohtaamisia, sopivasti tukea ja paljon kannustusta aikuisilta sekä mahdollisuuksia päästä mukaan tekemään ja osallistumaan sellaisina kuin ovat. Kampanja kokosi sitoumuksiksi tiedot siitä, miten keskisuomalaiset organisaatiot huomioivat toiminnassaan nuoret jo nyt sekä mitä uutta he lupaavat tehdä jatkossa. Kampanjan aikana kehitetty konsepti ja aineisto on käytettävissä jatkossakin Nuorten Suomen nettisivuilla.

Hankkeella oli laaja-alainen ja asiantunteva kummiryhmä, joka toi paitsi näkökulmia myös painoarvoa hankkeelle. Se kokoontui kaksi kertaa vuoden 2024 aikana, ja sen työskentelyyn osallistui edustajat Keski-Suomen kauppakamarista, Keski-Suomen ELY-keskuksesta, Jyväskylän yliopistolta, Keski-Suomen liitosta, Länsi- ja Sisä-Suomen Alue-hallintovirastosta, Keski-Suomen Yhteisöjen tuesta, Nuorten Suomen helikopteriryhmästä ja viestintätoimisto Meditasta.

Keski-Suomen liiton rahoittama hanke käynnistyi marraskuussa 2022 ja päättyi 31.3.24. Vuoden 2024 puolella jatkettiin haastamista. Haasteen otti vastaan useampi merkittävä maakunnallinen verkostomainen toimija, vuoden 2024 puolella 23 toimijaa. Kaiken kaikkiaan sitoumuksen teki 50 toimijaa, joista 60 % toimialue oli koko Keski-Suomi. Sitoumuksen tekijöinä oli 20 yritystä, 19 järjestöä ja 11 julkista yhteisöä, joista kuusi kuntaa.

Sitoumuksista viestitään myös nuorille, jotta he näkevät kuinka paljon heille on tarjolla toimintaa, palveluita, tukea ja erilaisia käden ojennuksia – ja että Keski-Suomessa nuorista välitetään. (Nuorille viestimässä apuna Nuoret viestinviejät -hanke, ks. 2.1.3)

Hankkeen päätösseminaari järjestettiin 6.3. siten, että fyysisesti kokoonnuttiin yhtäaikaisesti sekä Jyväskylässä että Kannonkoskella. Molemmissa pidettiin puheenvuoroja, joita seurattiin etäyhteyden kautta toisella paikkakunnalla, minkä pohjalta käytiin tarkemmat keskustelut ryhmittäin. Myös kokonaan etäosallistuminen oli mahdollista. Sykähdyttävien olin nuoren pitämä puheenvuoro. Seminaariin osallistui yhteensä 28 henkilöä.

Hankkeen etenemisestä vastasi alkuvuonna Ville Peltoniemi. Mukana työssä olivat myös rooliensa mukaisesti Vilma Kärkkäinen ja Eeva-Liisa Tilkanen, joka saattoi myös hankkeen päätökseen.

2.1.3 Nuoret viestinviejät

Nuoret viestinviejät -hankkeen myötä on koottu yhteen 16–25-vuotiaita viestinnästä ja vaikuttamisesta kiinnostuneita nuoria. Hankkeen tavoitteena on ollut vahvistaa nuorten osaamista ja valmiuksia viestinnän parissa sekä antaa heille vertaistuen ja toimijuuden mahdollisuus. Ajatuksena on ollut mahdollistaa tapaamisia muiden samanhenkisten nuorten kanssa, keskustella, saada kokemusta viestinnän parissa ja vaikuttaa itselle tärkeisiin aiheisiin. Nuoret ovat osallistuneet koulutuksiin sekä yhteisiin tapaamisiin, viestintätehtävien suunnitteluun ja toteutukseen. Hankkeen koulutuksissa käsiteltiin muun muassa Canvan käyttöä, mielipidekirjoituksia ja journalismia, radiotoimittajan työtä, someviestintää ja sen vastuullisuusnäkökulmia sekä inspiroivan videon tekemistä.

Yhtenä hankkeen tärkeänä tehtävänä oli välittää tietoa Nuoret keskelle hyvää -hankkeen keräämistä viesteistä ja sitoumuksista nuorille. Sitoumuksissa tahot toivat esiin, kuinka ottaisivat nuoret toiminnassaan huomioon. Näistä sitoumuksista nuoret valitsivat oman mielenkiinnon mukaan jonkun/joitakin, johon ottivat yhteyttä, ottivat selvää, kuinka sitoumus on edennyt, ja työstivät somepostauksen saamallaan opeilla kukin omalla tyylillään. Tämä viestintä tapahtui nuorilta nuorille periaatteella, jonka tavoitteena oli jakaa nuorille tietoa siitä, kuinka nuoret otetaan huomioon ja mitä nuorille on tarjolla.

Hanketta käynnistettiin syksyllä 2023 suunnittelulla ja materiaalin työstöllä. Aluksi nuorten ryhmän kokoaminen osoittautui haasteelliseksi, mm. Piispalaan alkuvuoteen 2024 suunniteltu leiri jouduttiin perumaan. Ydinryhmäksi muodostui seitsemän nuoren ryhmä. Ryhmä on tavannut syksyn 2024 aikana yhteensä 12 kertaa. Nuorten ydinryhmän sparraajana on toiminut Onna viestinnän nuoret yrittäjät Oona ja Anna. Tapaamisten aikana syntyi idea ja tahto jatkaa toimintaa vaikuttamisen ja viestinnän parissa. Nuoret halusivat vaikuttaa mielipidekirjoituksen ja taiteen keinoin ja teemaksi valikoitui ylikulutus. Taidenäyttely ja mielipidekirjoitus toteutetaan vuoden 2025 alussa.

Nuoret viestinviejät –hankkeesta vastuu oli alkuvuodesta Vilma Kärkkäisellä ja Carita Hännivirralla. Ryhmän koordinoitua, fasilitointia ja ohjausta ovat hoitaneet syyskauden Tiia Sorri apunaan Iida Vidgren.

2.1.4 Joulumarkkinat

Hippoksen joulumarkkinat pidettiin jälleen tuttuun tapaan Hipposhallilla lauantaina 30.11. Tapahtuma keräsi huikeat 239 myyntipaikkaa (edellisvuonna 235) ja 219 myyjää (edellisvuonna 192). Kävijöitä riitti tasaisesti koko päivän ajan, yhteensä yli 5000 henkilöä. Luvut ovat markkinoiden ennätyksiä.

Järjestöille tarjottiin edullisempia myyntipaikkoja verrattuna yksityisiin myyjiin ja pienyrittäjiin. Myyjien valikoima oli monipuolinen ja markkinoilla vallitsi jälleen kerran lämmin ja tunnelmallinen ilmapiiri.

Tänäkin vuonna järjestettiin lapsille askartelupiste, joka sai kiitosta kävijöiltä. JyväDance:n nuoret viihdyttivät yleisöä mukavilla tanssiesityksillä ja joulupukki jakoi tuttuun tapaan suklaata markkinavieraille. Infopisteessä, makkaranmyynnissä ja lasten alueella auttoi innokkaita nuoria, mukana oli mm. toimintaterapeuttiopiskelijoita. Infopisteellä pidettiin myös Nuorten Suomen puolesta arpajaiset. Tapahtuman turvallisuudesta turvallisuuspäällikkönä vastasi ansiokkaasti 25-vuotias Jan Simpanen. Yhteensä järjestelyissä oli mukana 10 nuorta.

Joulumarkkinoiden pääjärjestäjänä toimi oppisopimusopiskelija Iida Vidgren, jonka tukena toimi toiminnanjohtaja Eeva-Liisa Tilkanen.

2.1.5 Nuorten työllistäminen

STEAn Paikka auki -rahoituksella työllistettiin kaksi nuorta aikuista oppisopimuksella. Toinen jatkoi merkonomiopintojaan ja toinen aloitti elokuussa nuoris- ja yhteisöohjaajan ammattitutkinnon suorittamisen.

Kaksi OKL:n opiskelijaa toimi Täältä tullaan -hankkeen kouluttajina. Jyväskylän kaupungin kesätyötuella palkattiin 16-vuotias nuori kesätöihin kahden viikon ajaksi.

2.2 Nuorten äänet esiin

2.2.1 Kohti nuorten hyvinvointialueita

Nuorten Akatemian, Nuorten Suomen ja Suomen Nuorisovaltuustojen Liiton yhteisen Kohti nuorten hyvinvointialueita -hankkeen päämääränä on nuorten osallisuuden toteutuminen hyvinvointialueilla. Hanke on toiminnassaan edistänyt nuorten osallisuutta hyvinvointialueilla tukemalla nuoria ja nuorisovaltuustoja, nuorten parissa toimivia työntekijöitä sekä hyvinvointialueiden viranhaltijoita ja päättäjiä. Hanke käynnistyi keväällä 2022 ja päättyi keväällä 2025.

Hankkeen toiminta perustuu yhteistyöhön hyvinvointialueiden kanssa. Hankkeen lähtökohtana on ollut tukea hyvinvointialueiden toimintaa ja varmistaa nuorten vaikuttamismahdollisuudet päätöksentekoon ja palveluiden kehittämiseen. Ensimmäisinä vuosina tehtyjä koulutuksia, menetelmäkokeiluja, toimintamallien kehittämistä ja muuta työtä jatkettiin myös kolmantena toimintavuonna. Lisäksi viimeisenä vuonna on keskitytty vahvistamaan verkostoja ja yhteistyötä pysyvien toimijoiden välillä niin hyvinvointialueiden välillä kuin alueiden sisällä sekä levittämään ja juurruttamaan hyviä käytäntöjä nuorten osallisuuden edistämiseksi. Hankkeessa on myös tehty yhteistyötä laajasti niin ministeriöiden, järjestöjen ja muiden toimijoiden kuten Sitran kanssa. Nuorten Suomen roolina oli tukea työntekijöitä ja palveluiden kehittäjiä ja auttaa nuorten laajemmassa kuulemisessa esimerkiksi menetelmäkokeilujen avulla. Seuraavaksi kuvataan Nuorten Suomen toimintaa hankkeessa kuluneen vuoden aikana.

Hankkeen viimeisenä vuotena on jatkettu säännöllisiä tilannekuvatapaamisia osallisuuden parissa toimivien työntekijöiden kanssa. Hyvinvointialueiden osallisuustyöntekijöille on annettu tukea eri tavoin, kuten nopealla neuvonnalla tai tukitapaamisilla. Kolmannen hankevuoden aikana työntekijöitä on puhututtanut etenkin osallisuustyön resurssit ja hyvinvointialueiden säästöpainet. Rajallisten resurssien takia yhteistyö muiden tahojen kanssa on herättänyt mielenkiintoa.

Vuoden 2024 aikana nuorten osallisuuden parissa toimivat työntekijät kokoava Nuorten hyvinvointialue – verkosto kokoontui yhteensä kahdeksan kertaa, joista yksi oli kasvokkainen Helsingissä yhteistyössä Helsingin kaupungin osallisuustiimin kanssa. Tapaamisissa on ollut yhteensä noin 200 osallistujaa. Verkoston tapaamisissa on ollut useampia tutkimusesittelyjä, nuorisovaltuuston tukemiseen liittyvää sisältöä sekä nuorten kuulemisen menetelmien esittelyjä. Verkoston tapaamisissa on myös varattu aikaa vapaammalle keskustelulle ja vertaistuelle. Verkostossa on ollut mukana noin 70 jäsentä ja siinä on edustettuna kaikki hyvinvointialueet. Verkostossa on hyvinvointialueilta mukana sekä suoraan nuorten parissa toimivia työntekijöitä että johtavammassa asemassa toimivia viranhaltijoita. Lisäksi verkostossa on mukana muun muassa maakuntaliittojen henkilöstöä ja järjestöedustajia yhteistyön vahvistamiseksi. Verkoston materiaalipankkia on myös täydennetty niin tapaamisten esityksillä kuin muilla hankkeen tai yhteistyötahojen tuottamalla materiaalilla.

Verkosto sai hankkeen loppukyselyssä osallistujilta keskiarvon 8,5. Erytystä kiitosta sai vertaistuki ja kokemusten kuuleminen muilta alueilta, käytäntöjen jakaminen, ajankohtaiset esitykset ja uudet ideat ja ajatukset. Hankkeen päättymisen jälkeen verkosto jatkaa toimintaa osana hyvinvointialueiden kansallista osallisuusverkostoa. Verkostossa nuorten osallisuuden teemat ovat vuosittain yhtenä aiheena.

Toisen vuoden loppupuolella aloitettu työ pelastustoimien kanssa jatkui vuoden 2024 aikana entistä vahvemmin. Pelastustoimille kehitettiin Kohtaamisesta osallisuuteen –koulutus ja kyseinen koulutus pidettiin Länsi-Uudenmaan, Satakunnan ja Varsinais-Suomen alueiden toimijoille. Koulutusta muokattiin saadun palautteen pohjalta ja siitä on luotu koulutuspaketti, jota voi käyttää myös hankkeen jälkeen.

Lisäksi hanke oli mukana kouluttamassa valtakunnallisilla turvallisuusviestijöiden opintopäivillä. Kahden päivän koulutuksessa teemana oli nuorten osallisuus. Hankkeesta pidettiin puheenvuoro myös valtakunnallisessa Nuorten osallistaminen katastrofiriskien vähentämisessä -webinaarissa. Pelastustoimille on kehitetty myös Turvallisuutta!-peliä, jolla he voivat kuulla alueensa nuoria turvallisuusaiheissa. Tämän pelin kehitystyö jatkuu Nuorten Suomen toiminnassa myös hankkeen jälkeen.

Vuoden 2024 aikana on panostettu nuorten palveluiden monialaisen yhteistyön kehittämiseen yhteistyössä Kuntaliiton Ysipykälä-hankkeen kanssa. Hanke on ollut tukena järjestämässä monialaisen yhteistyön seminaareja Päijät-Hämeessä ja mukana tukena Varsinais-Suomen, Etelä-Savon ja Kymenlaakson seminaarien suunnittelussa. Nämä seminaarit järjestetään keväällä 2025. Lisäksi yhdessä Kuntaliiton Ysipykälä -hankkeen kanssa tuotettiin opasta monialaisen yhteistyön seminaarin järjestämisestä. Opas julkaistaan keväällä 2025.

Vuoden 2024 aikana kehitettiin ja painatettiin toisen vuoden prototyyppien pohjalta kuvakorttipakat nuorten ja aikuisten keskustelujen tueksi. Korteissa toisella puolella on kuva ja toisella väittämä tai kysymys keskustelun tueksi, ja kortit on värikoodattu kolmen teeman mukaisesti: lämmittely, vaikuttaminen ja hyvinvointialue. Korttien kuvitukset tuotti ulkopuolinen graafikko, ja korttipakoista on saatu paljon positiivista palautetta niin hyvinvointialueiden työntekijöiltä kuin päättäjiltäkin.

Hankkeessa on tuettu hyvinvointialueiden ja kuntien yhteistyötä nuorten kuulemisessa ja autettu hyvinvointialueiden työntekijöitä ja päättäjiä jalkautumaan eri kuntien Vaikuta!-teemapäiviin pitämään työpajoja ympäri Suomen. Hyvinvointialueiden työntekijöitä ja päättäjiä on ollut mukana toteuttamassa Vaikuta!-teemapäiviä Pirkanmaalla, Kainuussa, Etelä-Savossa, Kymenlaaksossa ja Etelä-Pohjanmaalla. Työpajoissa on ollut erilaisia teemoja niin nuorten palveluiden kehittämisestä nuorten ja päättäjien kohtaamiseen. Hanke on ollut tukena ideoimassa ja toteuttamassa työpajoja yhdessä hyvinvointialueiden kanssa.

Hanke oli Varsinais-Suomen hyvinvointialueen apuna järjestämässä kahta nuorten työpajaa, jossa käsiteltiin kohtaamista asiakastilanteissa. Nuorten terveiset koottiin yhteen ja ne liitettiin osaksi Varsinais-Suomen hyvinvointialueen asiakaskokemuskoulutusta.

Yhdessä Koordinaatin kanssa maaliskuussa 2024 järjestettiin menetelmäklinikka, jossa esiteltiin Hyvinvointia!-peliä ja Digiraatia. Kuuntelijoita oli yhteensä lähes 70.

Lisäksi hankkeessa haluttiin tukea nuorten äänestysaktiivisuutta ja vaalitietoisuutta kevään 2025 aluevaaleista. Tähän yhtenä keinona rakennettiin Aluevaalit 2025 –peli. Peli rakennettiin vuoden 2024 aikana, mutta sitä käytetään vasta maaliskuussa 2025.

Hankkeesta päävastuun kantoi Nuorten Suomen osalta Laura Saartoala.

2.2.2 Vaikuta!-teemapäivät

Vaikuta!-teemapäivä on pelillisiä menetelmiä hyödyntävä tapahtumakonsepti, jonka tavoitteena on innostaa ja kannustaa nuoria vaikuttamiseen sekä vahvistaa nuorten yhteiskunnallista osallistumista. Teemapäivä mahdollistaa nuorten ja päättäjien vuorovaikutuksen sekä nuorten ajatusten ja ideoiden keräämisen eri tahojen kuten kunnan- ja maakunnan päätöksenteon tueksi.

Vaikuta!-teemapäivän toimintamalli ideoitiin yhdessä nuorten kanssa lukuvuonna 2017-2018 ja tämän jälkeen konseptia sekä teemapäivän järjestäjäkoulutusta on kehitetty yhdessä eri toimijoiden kanssa. Vaikuta!-teemapäivä soveltuu ala- ja yläkouluissa sekä toisen asteen oppilaitoksissa toteutettavaksi ja sitä voidaan soveltaa myös muihin toimintaympäristöihin.

Vuoden 2024 aikana Vaikuta!-teemapäiviä järjestettiin osana Nuorten Suomen Juhlakiertuetta Sotkamossa, Mikkelissä ja Saarijärvellä. Lisäksi Nuorten Suomi tuki Kymenlaakson alueella, Virolahdella, Pyhtäällä ja Haminassa järjestettyjä teemapäiviä sekä Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopiston opiskelijatiimin järjestämää turvallisuusteemaista Vaikuta!-teemapäivää.

Vaikuta!-teemapäivän järjestäjäkoulutuksen käyneet toteuttivat omia teemapäiviä ainakin Vöyrissä, Keuruulla, Kajaanissa ja Mikkelissä, lisäksi Kauhavalla toteutettiin viiden teemapäivän kiertue. Gradian ammattiopiston teemapäivät laajentuivat Jämsänkosken kampukselta Jyväskylän Kukkulan kampukselle. Myös Jyväskylän Kristillinen opisto toteutti neljännen teemapäivänsä. Tampereella on jo vuodesta 2019 järjestetty vuosittain Vaikuta!-päiviä. Tampereen 9. luokkalaisten Vaikuta! -päivät järjestettiin jälleen kahdesti vuodessa, syksyisin ja keväisin. Lukukauden aikana kaikki Tampereen yläkoulut osallistuivat päiviin ja teemapäivät tavoittivat näin koko ikäryhmän.

Ruotsinkielisten Vaikuta!-teemapäivien kehittäminen sai runsaasti tuulta purjeisiin, kun Vöyrissä järjestettiin ensimmäinen yläkouluikäisille suunnattu ruotsinkielinen päivä ja samanaikaisesti valmistui ruotsinkielinen opinnäytetyö *En evenemangshandbok för Temadagen Påverka! som förstärker ungdomarnas samhällsdelaktighet*. Tapahtumaoppaan tarkoituksena on toimia teemapäivän järjestäjän tukena. Vuoden 2024 aikana tehtiin myös pohjatyötä kehittämishankkeelle, jonka tarkoituksena on vahvistaa nuorten osallisuutta Pohjanmaan maakunnassa, erityisesti ruotsinkielisissä kunnissa. Hanke sai positiivisen päätöksen ja starttaa vuoden 2025 alussa Nuorisokeskus Villa Elban koordinoimana.

Opinnäytetyön julkaisun pysyvä osoite on: <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2024052315161>.

Vaikuta!-teemapäivän järjestämisen koulutuskokonaisuuksia järjestettiin vuoden 2024 aikana kolme. Näihin osallistui nuorisovaltuustojen lisäksi mm. opetushenkilöstöä sekä järjestöjen toimijoita. Vuoden loppupuolella lähetettiin kaikille Vaikuta!-teemapäivän järjestäjäkoulutuskokonaisuuteen vuosien 2020-2024 osallistuneelle 122 henkilölle kysely teemapäivän ja koulutuksen merkityksestä sekä kehittämistoiveista. Kyselyn tuloksia analysoidaan vuoden 2025 aikana.

Vaikuta!-teemapäivän kehittämisestä, koulutusten toteuttamisesta sekä järjestämisen tukemisesta vastasivat Carita Hännivirta ja Laura Saartoala. Lisäksi lida Vidgren oli mukana erityisesti teemapäivien tulosten kokoomisessa.

2.2.3 Suomi nuorten silmin -juhlakiertue

Nuorten Suomi toteutti 20-vuotis juhluvuoden innoittamana Suomi nuorten silmin -juhlakiertueen yhdessä nuorten kanssa Erasmus+ tuella. Juhlakiertue starttasi vuonna 2023 ja jatkui kevätkauden 2024, jolloin jalkauduttiin kolmelle paikkakunnalle; Sotkamoon, Mikkeliin sekä Saarijärvelle. Näissä kaikissa toteutettiin Vaikuta!-teemapäivä. Kiertue päättyi nuorten tiimin eduskuntavierailuun, jonka yhteydessä kiertueella kerätyt nuorten viestit luovutettiin kansanedustajille.

Suomi nuorten silmin -juhlakiertueen tavoitteena oli mahdollistaa vaikuttamisen ja oppimisen paikkoja nuorille, joiden kuuleminen tai osallistaminen on jostain syystä jäänyt toteutumatta, ja tätä kautta vahvistaa osaltaan heidän uskoa tulevaisuuteen. Kiertueen yhteensä kymmenessä tilaisuudessa sadat 14–19-vuotiaat nuoret keskustelivat keskenään sekä asiantuntijoiden kanssa ajankohtaisista aiheista, kuten mielenterveydestä ja demokratiasta. Suurelle osalle kiertueen myötä järjestetyt paikkakuntakohtaiset tilaisuudet olivat ainutlaatuisia vaikuttamisen paikkoja niihin osallistuneille nuorille. Palautteissa toistui, että tilaisuudet koettiin mielenkiintoisiksi, hauskoiksi, opettavaisiksi ja rennoiksi, erilaisiksi oppimisen paikoiksi.

Tavoitteena oli myös tarjota Nuorten Suomen toiminnassa mukana oleville nuorille mahdollisuus osallistua heitä innostavaan ja kiinnostavaan toimintaan. Juhlakiertue ideoitiin alusta alkaen ympäri Suomea asuvien 13–22-vuotiaiden nuorten kanssa. Nuoret olivat mukana toteuttamassa eri paikkakuntien tilaisuuksia, kukin omien vahvuuksien ja resurssien mukaisesti. Palautteiden mukaan Juhlakiertueen tiimin nuoret kokivat hankkeen olleen merkityksellinen heidän sosiaalisten taitojen vahvistumisen, yhteiskunnallisen vaikuttamisen taitojen ja tietojen sekä rohkeuden lisääntymisessä. Nuorten tiimin kanssa jatkettiin syksyllä uuden Erasmus+ osallistumishankkeen suunnittelua, joka sai positiivisen päätöksen. Tämä projekti starttaa vuoden 2025 alusta.

Juhlakiertueen tarkoituksena oli myös esitellä Nuorten Suomea sekä käytännön toimin yhdessä nuorten kanssa kehitettyjä toimintamalleja nuorten kuulemisen ja osallistamisen tueksi. Jokainen tilaisuus toteutettiin tiiviissä yhteistyössä paikallisten ja/tai alueen toimijoiden kanssa, tavoitteena oli, että yhteistyöorganisaatiot innostuisivat jatkamaan toimintamallien toteutusta jatkossa. Juhlakiertueen yhtenä merkittävänä positiivisena vaikutuksena on se, että kaikkien tilaisuuksien jälkeen yhteistyötahot olivat kiinnostuneita jatkamaan paikkakunnalla toteutetun toimintamallin toteuttamista tai soveltamaan sitä käyttötarkoituksiinsa.

Suomi nuorten silmin -juhlakiertueen kokonaisuudesta vastasi Carita Hännivirta yhdessä Laura Saartoalan kanssa.

2.2.4 Keski-Suomen nuorisovaltuusto

Nuorisovaltuusto on Keski-Suomen hyvinvointialueen ja maakunnan liiton yhteinen vaikuttamistoimielin, jonka toimintaa ohjaa ja tukee Nuorten Suomi yhteistyösopimuksen mukaisesti. Nuorisovaltuuston tehtävänä on vaikuttaa maakunnan alueella tehtävään päätöksentekoon sekä tuoda nuorten ja lasten mielipiteitä esiin. Lisäksi nuorisovaltuusto voi antaa lausuntoja päätöksentekoon sekä tehdä aloitteita.

Keski-Suomen nuorisovaltuuston toimikausi on vuoden mittainen, alkaen 15.9. Jokaisella keskisuomalaisella kunnalla on kaksi paikkaa ja lisäksi kuusi avointa paikkaa, joiden valinnat tehdään hakemusten perusteella. Ryhmä on puoluepoliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton.

Vuoden 2024 puolella syksyllä 2023 nimetty nuorisovaltuusto jatkoi toimintaa. Kokoukset pidettiin 29.1. (hybridi), 21.3. (etä), 18.4. (kasvokkain), 24.8. (hybridi). Kokouksissa kuultiin hyvinvointialueen ja Keski-Suomen liiton suunnitelmista ja toiminnoista, joiden valmistelijoille nuorisovaltuusto antoi evästyksiä, suunniteltiin tulevia toimintoja ja viestintää sekä nimettiin edustajia eri työryhmiin.

Teemoina olivat mm. mielenterveysuunnitelma ja –kampanja, opiskeluhuollon suunnitelma, liikunnallisen elämäntavan edistäminen, arjen turvallisuus, palveluverkko sekä elämäntapaohjauksen palveluketju. Elokuun kokouksessa nuoret päättivät tehdä aloitteen, joka luovutettiin 12.9. kuntien sivistysjohtajille. Nuorisovaltuusto esitti, että kaikissa Keski-Suomen kouluissa muutetaan järjestyssääntöjä siten, että oppitunneilla eivät puhelimet ole esillä. Uutinen aloitteen luovutuksesta sekä nuorten kirjoittama aloite löytyy [TÄÄLTÄ](#).

Keski-Suomen Nuorisofoorumi järjestettiin Keski-Suomen päivänä 18.4.2024. Nuorisofoorumi kokosi Jyväskylään reilun 50 henkilön joukon nuoria ja aikuisia eri kunnista. Päivän teemoina oli nuorten valitsemat Tekoäly, Pelastustoimi ja Mielenterveys, joita käsiteltiin monipuolisissa työpajoissa.

Eri keskustelujen tulokset välitettiin hyödynnettäväksi niin hyvinvointialueen kuin maakunnan liiton palveluiden suuntaamiseen ja kehittämiseen.

Keski-Suomen Nuorisovaltuuston kauden 2024–2025 toiminta alkoi 20.-21.9.2024 tutustumisella, perehdytyksellä mm. seppo.io pelillisyyshalustalla pelattavaa Nuvan perehdytys –peliä hyödyntäen ja järjestäytymiskokouksella Jyväskylän Mataralla. Perehdytykseen osallistui 15 nuorisovaltuutettua ympäri Keski-Suomen. Perehdytyksessä esillä ollut ppt-esitys on ladattavissa: [Keski-Suomen nuorisovaltuuston perehdytys ja kokous 20.-21.9.2024](#). Seuraavana päivänä pohdittiin tulevan kevään Nuorisofoorumin sisältöä, tapaamista Keski-Suomen liiton työntekijöiden ja kansanedustajien kanssa sekä kouluterveyskyselyn tuloksia mm. mielen hyvinvointia tukevien palveluiden näkökulmasta.

Vuoden viimeinen kokous pidettiin etäyhteyksin 11.10.2024. Kokouksen keskeisin asia oli Keski-Suomen hyvinvointialueen Talousarvioesitys vuodelle 2025. Talousarvioon oli mahdollista tutustua edellisenä päivänä vaikuttamistoimielimille järjestetyssä infotilaisuudessa. Kokouksessa tutustuttiin lisäksi Hiilineutraali Keski-Suomi 2030-tiekarttaan sekä vastattiin kyselyyn, jonka tarkoituksena on kartoittaa toimenpiteiden etene mistä sekä konkreettisia ilmastotoimia.

Nuorisovaltuuston koordinoinnista ja nuorten tukemisesta vastasi Carita Hännivirta.

2.3 Kouluttajana eri tahoilla

Nuorisoalan valtakunnallisilla NUORI24-koulutuspäivillä toteutettiin paneelikeskustelu yhdessä nuorisotyön aluekoordinaattoreiden kanssa otsikolla ”Yhteistyötä nuorten parhaaksi: nuorisotyö kunnan ja hyvinvointialueen yhdyspinnoilla”. Keskustelussa jaettiin erilaisia kokemuksia, miten yhdyspintatyötä on kehitetty ja millaisia konkreettista yhteistyötä on tehty eri alueilla. Tilaisuutta oli kuuntelemassa 40 osallistujaa.

Kesällä Nuorten Suomi näkyi Suomiareenassa kahdella keskustelulla. Ensimmäisessä käsiteltiin Nuorten kotikentällä -toimintamallia päättäjien ja nuorten kohtaamiseen. Nuoret ja päättäjät keskustelivat muun muassa siitä, miksi on tärkeää mennä sinne, missä asukkaat ovat jo valmiiksi ja millaisia haasteita tai mahdollisuuksia siihen liittyy. Toisessa keskustelussa esiteltiin Mikä vituttaa? -iltojen menetelmää ja kokeiltiin menetelmää käytännössä keskustellen siitä, mikä vituttaa demokratiassa. Tilaisuuksissa oli noin 60 kuuntelijaa.

Syksyllä 2024 osallistuttiin Hyvin sanottu -keskustelufestivaaliin. Keskustelussa pohdittiin sitä, miten nuoret haluavat osallistua ja vaikuttaa. Noin puolentoista tunnin keskustelussa käsiteltiin muun muassa omia vaikuttamismahdollisuuksia, yhteisöjen tärkeyttä elämässä ja sitä, miten saataisiin pidettyä kaikki ihmiset mukana. Keskustelussa oli mukana nuoria ja aikuisia ja sitä seurasi yleisö. Keskustelu järjestettiin yhteistyössä Vantaan kaupungin ja Lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden koordinaatiohankkeen kanssa. Keskustelussa oli mukana 20 osallistujaa.

Toukokuussa ja syyskuussa oltiin puhumassa työnantaja- nuori työntekijä -parina DIAK:n järjestämässä Nuorten hyvinvointi työnantajalle valttikortiksi –webinaareissa.

Lisäksi oltiin kouluttamassa tai pitämässä puheenvuoroja eri tahojen tilaisuuksissa. Näitä olivat mm. Itä-Suomen ja Pirkanmaan nuorisotyöpäivät sekä Yläsavon Veturin Leader-hankkeen päätöstilaisuus. Lisäksi pidettiin mm. Humanistisen ammattikorkeakoulun yhteisöpedagogiopiskelijoille luento.

2.4 Tukitoiminnot

Viestintä

Viestintä on Nuorten Suomen päätoimintojen tukitoiminto, jonka keskeinen tehtävä on huolehtia yhdistyksen yleisestä viestinnästä sekä tukea toimintojen viestintää. Yhdistyksellä on oma tunnistettava visuaalinen ilme, jota hyödynnettiin kaikessa viestinnässä. Yhteisinä viestintäkanavina toimivat verkkosivut, Facebook, Instagram, LinkedIn ja YouTube sekä Nuorten Suomen yleinen uutiskirje, joita lähetettiin vuoden aikana viisi. Jokainen työntekijä vastasi oman toimintonsa viestinnän toteuttamisesta eri kanavissa, kuten uutiskirjeissä, sähköpostitse, kokouksissa ja pikaviestipalveluissa.

Viestinnän asiantuntija vastasi yleisesti Nuorten Suomen viestinnästä vielä maaliskuuhun asti, mutta sen jälkeen sitä hoidettiin työntekijätiimin yhteisvoimin isoimman roolin ollessa toimistoassistentilla. Viestinnällisiä asioita käsiteltiin toimistopalavereissa säännöllisesti ja sometiimi kokoontui suunnittelemaan ja aika-auluttamaan sisältöjä pari kertaa kuussa.

Vuoden aikana viestinnässä korostuivat erityisesti tietyt kampanjat ja tapahtumat, joiden näkyvyyttä edistettiin monikanavaisesti. Sosiaalisen median sisällöt painottuivat vuorovaikutteisuuteen ja nuorten osallisuuteen.

Nuoret olivat aktiivisesti mukana viestinnässä; Instagramissa nuoret päivittivät tunnelmia eri tapahtumista ja kampanjoista. TET-harjoittelijan kanssa otettiin kuvituskuvia ja hän sai tehdä itsestään esittelyn someen.

Myös joulumarkkinoilla oli nuoria ottamassa valokuvia. Koko vuoden ajan nuoria tuettiin ja ohjattiin viestinnällisten tehtävien toteuttamisessa, esimerkiksi tapahtumien dokumentoinnissa ja sisällöntuotannossa.

Yhteistyötä, verkostoitumista, oppimista

Nuorten Suomi ry oli mukana mm. valtakunnallisissa Paikka auki -hankkeen ohjausryhmässä, Osallisuuden vahvistajat -verkostossa, Nuorten Akatemian Mahis-verkostossa ja maakunnallisissa Keski-Suomen järjestöjen ja maakunnan kumppanuuspöydässä, Järjestöareena-verkostossa, Keski-Suomen nuorisotyön koordinaatio -verkostossa, Resiina-verkostossa. Lisäksi osallistuttiin Muuramen Innolan hallituksen työskentelyyn. Erilaisiin koulutuspäiviin, keskustelutilaisuuksiin ja tapaamisiin osallistuttiin aktiivisesti, pääosin etänä, mutta osin myös kasvokkain.

Yhteistyötä tehtiin hyvin eri suuntiin. Yhteistyökumppaneina olivat mm. Suomen nuorisovaltuustojen liitto ry, Nuorten Akademia, eri hyvinvointialueet ja maakuntien liitot, Sitra, eduskunta, Sosiaali- ja terveysministeriö, Opetus- ja kulttuuriministeriö, Oikeusministeriö, Nuorisola ry, Hyvinvointialueyhtiö Hyvil, Vammaisten lasten ja nuorten säätiö Vamlas, Diakonissalaitos, Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö, Suomen palopäällystöliitto, Suomen Punainen Risti, eri nuorisokeskukset ja Leader-toimijat, aluehallintovirastot, Into ry, Humanistinen ammattikorkeakoulu, Jyväskylän yliopisto, Tampereen yliopisto sekä eri Keski-Suomen kuntien nuoriso- ja kulttuuritoimet, Helsingin ja Jämsän kaupungin yhteisöllinen opiskeluhoito, Keskisuomalainen, Keskimaa ja Riemu ry. Lisäksi erityisesti Nuorten Suomen hallitustyöskentelyyn antoivat panoksensa Pesäpuu ry, Edita, viestintätoimisto Medita, Liperin kunta, Laukaan kunta, JAMK/Tiimiakatemia, Suomen Nuorisoseurain liitto ja Suomen Nuorisokeskukset ry.

Nuorten Suomi oli resurssien mukaan mukana myös Kansalaistoiminnan keskus Mataran kokouksissa ja tapahtumissa, mm. Matka halki Mataran –opiskelijapäivässä. Joitakin toimintaamme tutustuvia vierailijoita otettiin myös vastaan. Työntekijät kävivät vertaisoppimassa Tampereen kaupungin nuorten osallisuustiimin vieraina.

3. HALLINTO

Henkilöstöresurssit ja yhdistyksen jäsenet

Yhdistyksen **jäseninä** olivat tutut Keski-Suomen Liikunta ry, Keski-Suomen nuorisoseurain liitto ja Nuorisokeskus Piispala, Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry, Keski-Suomen Kylät ry ja Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto.

Yhdistyksen kokous pidettiin 26.3., johon osallistui kolme viidestä jäsenestä. Hallituksen kokouksia pidettiin yhteensä viisi kertaa, kaikki hybridinä. Sen lisäksi pidettiin hallituksen ja toimiston yhteinen kehittämisiltapäivä Jyväskylän kylätalo Piippurannassa. Työvaliokunta kokoontui neljä kertaa.

Vuoden 2023 puolella aloitettu **strategiatyö** saatiin päätökseen ja strategia vuosille 2024–2028 hyväksyttiin vuosikokouksessa. Strategiatyön merkeissä pidettiin mm. laajempi yhteinen strategiapäivä 1.2., johon osallistui yhteensä 29 henkilöä edustaen hallitusta (6), jäsenistöä (2), helikopteriryhmää (5), nuoria (4), verkostoa (4) ja henkilöstöä (7).

Hallituksen kokoonpano

Tarja Tuomainen	puheenjohtaja 26.3. asti
Milla Ukkonen	puheenjohtaja 26.3. alkaen
Tiinu Wuolio	varapuheenjohtaja 26.3. asti
Matti Rautiainen	jäsen ja työvaliokunta, 26.3. alkaen varapuheenjohtaja
Johanna Hurme	jäsen

Jari Ketola	jäsen
Marjo Kolehmainen	jäsen
Miia Nivala	jäsen
Julia Paavilainen	jäsen 26.3. asti
Eva Hilkamo	jäsen 26.3. alkaen
Anu Manner	jäsen 26.3. alkaen
Eija Pietilä	jäsen 26.3. alkaen, työvaliokunta
Eetu Setälä	jäsen 26.3. alkaen
Arto Lampila	varajäsen
Samuli Mattila	varajäsen, mukana 26.3. asti

Yhdistyksen **työntekijöinä** toimivat (työaika v. 2024)

Eeva-Liisa Tilkanen	toiminnanjohtaja (100 %, 1.9. alkaen 50 % - lomautus 50 %)
Carita Hännivirta	markkinointi- ja kehittämispäällikkö (100 %, 1.8.-31.12. 50 %)
Laura Saartoala	osallisuuden asiantuntija (100 %)
Vilma Kärkkäinen	viestinnän asiantuntija 31.3. asti (80 %)
Iida Vidgren	toimistoassistentti (100 %), oppisopimusopiskelija
Ville Peltoniemi	projektikoordinaattori 11.3. asti (100 %)
Tiia Sorri	oppilaiden osallisuuden asiantuntija (100 %, paitsi heinäkuu)
Eino Lindfors	nuorisotyöntekijä 4.3. alkaen, oppisopimusopiskelija
Vilja Tuikkanen	kesätyöntekijä 3.–14.6. (60 t)
Veera Kurkinen	osallisuuden asiantuntija (vanhempainvapaalla 11.3. asti, lomien jälkeen lomautettuna 5.5. alkaen)

Harjoittelijat / työssäoppijat oppilaitosten kautta

Maija Kyllönen, Humak (yhteisöpedagogi, 15 op), 360 t
Senni Nuorala, Humak (yhteisöpedagogi, 15 op), 360 t

Helikopteriryhmä

Nuorten Suomen taustakiryhmään ”helikopteriryhmään” on kutsuttu henkilöitä, jotka katselevat eri näkökulmilta maailmaa laajemmasta viitekehuksesta, helikopteriperspektiivistä, ja jotka ovat jollain lailla osoittaneet kiinnostusta Nuorten Suomen edistämiä teemoja kohtaan. Vuonna 2024 helikopteriryhmä oli mukana yhteisessä strategiapäivässä, kokoontui omana ryhmänä kerran ja myös yksittäisiä sparrailukeskusteluja käytiin. Pohdintoihin osallistuivat lentäjät Petri Palviainen (pj), Maria Kaisa Aula, Jorma Nokkala, Heikki Parkatti, Johannes Partanen, Juho Tuppurainen ja Jouni Välijärvi.

Nuorten helikopteriryhmä

Nuorten aikuisten (20-29-v.) helikopteriryhmän toiminta jatkui. Ryhmä toi nuorten näkemyksiä mukaan Nuorten Suomen uusiin hankehakemuksiin ja muihin kehittämistoimintoihin sekä ideoi, haki ja sai rahoitusta Solidaarisuus näkyväksi –projektille Euroopan Solidaarisuusjoukot -rahoituksesta. Ryhmä kokoontui 10 kertaa, joista osin pienemmällä joukolla hankevalmistelun merkeissä. Ryhmän toimintaan osallistuivat Neo Auer, Harri Heikkilä, Neea Huhdanpää, Jere Huotari, Milla Köykkä, Eetu Setälä ja Lotta Tuominen sekä oppisopimusopiskelijat Eino Lindfors ja Iida Vidgren.

Toimitilat (37 m²) oli Matarankatu 6:ssa, osana Kansalaistoiminnan keskus Mataraa.

Työterveyspalvelut ostettiin Työterveys Mehiläiseltä.

4. TALOUS

Taloudellisesti vuosi oli erittäin haasteellinen. Alkuvuosi sujui vielä hyvin, kun edellisen vuoden myönteiset hankepäättökset mahdollistivat toiminnan. Vuoden aikana hankerahoituksia saatiin kuitenkin poikkeuksellisen huonosti, kielteisiä päätöksiä saatiin enemmän kuin koskaan. Muutos oli yllättävä ja nopea, kun vuosi 2023 oli ennätyksellisen positiivinen. Näin ollen jouduttiin turvautumaan myös lomautuksiin (Kurkinen, Tilkanen). Yhdistyksen liikevaihto putosi edellisen vuoden huippulukemista ehkä enemmän normaalitasolle 334 000 euroon. Likviditeetti säilyi kuitenkin hyvänä koko vuoden, kun avustukset saatiin etupainotteisesti. Haaste vuodesta toiseen on se, että yleiseen kehittämistyöhön ja hankkeiden omavastuuosuuksiin on jatkuva paine löytää lisää rahoituksia. Toiminnallinen tulos oli 10 150 € alijäämäinen. Miinusta talouteen tuottivat erityisesti Nuorten Suomelle ei-tyypilliset menot. Vanhempainvapaalta lomille palanneen työntekijän palkkakuluja oli poikkeuksellisen paljon, ja kun OPH:lta ei saatu enää lisää aikaa opettajakoulutusten toteuttamiseen, jouduttiin - hyvin poikkeuksellista kyllä - palauttamaan hankerahoja, ja nyt siitä piti maksaa myös tuntuva korko. Lomapalkkavarauksen ollessa selvästi pienemmät kuin viime vuonna, kokonaistulos kääntyi kuitenkin positiiviseksi ylijäämän ollessa 6184,46 €. Samalla myös yhdistyksen oma pääoma kääntyi positiiviseksi.

Valtion nuorisotyön yleisavustus putosi hieman ollen nyt 13 400 €, mikä kattoi 4 % menoista. Vaikka prosenteissa avustussumma ei ole suuri, se on tärkeä osa kokonaisuutta, kun sitä rahoitusta voidaan käyttää peruskulujen kattamiseen tai hankkeiden omavastuuosuuksiin, mikä on vaikein osa rahoituksesta.

Yhteistoimintasopimus Keski-Suomen nuorisovaltuuston ohjaukseen liittyen jatkui Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa, ja mukana yhteistyössä oli myös Keski-Suomen liitto. Ohjaukseen liittyvä yhteistyö on tuonut jatkuvuutta yhdistyksen toimintaan. STEAlta saatiin tukea kahden oppisopimusopiskelijan palkkaamiseen, mikä auttoi toimintojen toteuttamista merkittävästi.

Varainhankinnan ja nuorten toiminnan kannalta tärkeä tapahtuma Hippoksen Joulumarkkinat toteutui erittäin hyvin ja toi tuloja vähän aiempaa enemmän. Mukana oltiin myös Auttamisesta arkea –lahjoituspalvelussa (www.auttamisestaarkea.fi) ja liityttiin Nuorisoala ry:n (ent. Allianssin) Nuorten puolella –rahoitus-sivustolle (<https://www.nuortenpuolella.fi/>), mutta näiden merkitys oli vähäinen.

Kirjanpito- ja palkanlaskenta ostettiin Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki -osuuskunnalta sähköistä taloushallintoa Visma Fivaldia hyödyntäen, kirjanpitäjänä toimi Pirjo Kuukkanen. Tilintarkastus ostettiin SysAudit Oy:ltä, tilintarkastajana jatkoi Tanja Pajulampi.

5. TULEVAISUUDEN NÄKYMISTÄ

Nuorten Suomen taivalta yhdistyksenä on nyt takana 21 vuotta. Toimintaa on toteutettu sitkeästi eri rahoituksia hyödyntäen ja vieden yhdistyksen perusidea eri tavoin eteenpäin.

Päivitetty strategia osoittaa, että toiminnan henkinen perusta on edelleen hyvin vahva, eikä tarvetta perusajatusten muutoksiin ole ollut. Yhdistyksen ydintä on edelleen nuoren toimijuuden vahvistaminen ja nuoren vaikuttamisen edistäminen. Toimintaympäristöinä tulevat olemaan niin koulut ja oppilaitokset kuin muut nuorten toimintaympäristöt sekä erilaiset tahot, jotka vaikuttavat nuorten elämään. Työtä tullaan tekemään niin nuorten kuin aikuisten parissa.

Kun isompaa perusrahoitusta ei yhdistyksellä ole ollut, on ollut pakko oppia hakemaan rahoitusta eri suunnista. Tämä taito voi olla myös pelastus, kun yhteiskunnan tilanteen vuoksi rahoituksen kokoaminen on aina vain haastavampaa. Mm. kun Veikkauksen tulot ovat siirtyneen valtion budjettiin ja säästöpainetta on paljon, valtionavustukset tulevat edelleen pienenevän, ja monella muuallakin suunnalla on jaossa

niukkuutta enemmän kuin aiemmin. Niissä, joissa rahoitusta on edelleen jaossa, hakijoita tulee olemaan aiempaa enemmän. Uusia rahoituksia haetaan aktiivisesti eri suunnista, joten hakemustyöhön on käytettävä paljon aikaa. Muutenkin talouteen joudutaan koko ajan kiinnittämään huomiota. Yleiseen kehittämiseen ja omavastuuosuuksiin tarvitaan rahoitusta. Varainhankinnassa riittääkin tehtävää. Myös uusia hankkeista riippumattomia tapoja rahoittaa toimintaa on syytä etsiä.

Vuodelle 2025 ei kovin pitkälle rahoitusta ole varmistunut, joten henkilöstömäärä tulee jälleen pienenemään ainakin väliaikaisesti. Muutosta tulee myös sikäli, että ensimmäisen kerran yhdistyksen historiassa toiminnanjohtaja vaihtuu.

Sotien, ilmasto- ja ympäristökriisin keskellä ja koronan jälkeen tämän tyyppiselle työlle on tarvetta enemmän kuin koskaan. Nuorille on luotava uskoa ja eväitä tulevaan. Nuorten toimijuuden ja vaikuttamisen edistämiseksi on nyt paljon tarvetta eri puolilla. Työtä on todella paljon tehtävänä. Nuorten Suomi verkostoineen voi tuoda työhön aina merkittävämmän lisän pitkällä kokemuksellaan ja osaamisellaan yhteistyössä eri tahojen kanssa.

OSANOTTAJAMÄÄRÄT 2024

Tapahtuma/toiminto	tilaisuudet ja osanottajat
Koulutukset/valmennukset/kohtaamiset Kohti nuorten hyvinvointialueita (KNH) koulutukset aikuisille verkostotapaamiset työpajat nuorille Opettajakoulutukset Täältä tullaan –toiminnot pelipäivät kouluilla ydintiimien koulutukset opeinfot syntyneet koulujen tapahtumat Juhlakiertueen Vaikuta!-teemapäivät eri paikkakunnilla Nuoret ja päättäjien kohtaaminen Vaikuta!-teemapäivä koulutukset ja sparraustilaisuudet Teemapäivät ja pelit (muut kuin kiertue) Turvallisuutta!-teemapäivä Vaikuta!-teemapäivä Eurovaalipeli Muut (mukana muiden järjestämissä tapahtumissa) Nuori24 –tapahtuma SuomiAreena Hyvin sanottu -keskustelufestivaali Etelä-Pohjanmaan Nuorisofoorumi Itä-Suomen Nuorisotyöpäivät Pirkanmaan Nuorisotyöpäivät Keski-Suomen Nuorisotyöpäivä Opiskeluhuollon kehittäminen	9 tilaisuutta, 290 osallistujaa 8 tilaisuutta, 220 osallistujaa 5 tilaisuutta, 120 nuorta, 45 aikuista 15 tilaisuutta, 238 opettajaa 4 tilaisuutta, 430 oppilasta 18 tilaisuutta, 36 eri nuorta, 345 osallistumista 4 tapahtumaa, 58 koulun aikuista 4 tilaisuutta, 885 nuorta ja 140 aikuista, yhteensä 1025 3 tilaisuutta, 276 nuorta, 75 aikuista, yhteensä 351 1 tilaisuus, 11 nuorta, 12 päättäjää 13 tilaisuutta, 116 aikuista 1 tilaisuus, 110 nuorta peliä, 28 aikuista 3 tilaisuus, 195 nuorta, 30 aikuista 50 pelaajaa 1 työpaja, 40 osallistujaa 2 tilaisuutta, 60 osallistujaa 1 keskustelutilaisuus, 20 osallistujaa 1 tilaisuus, 35 nuorta, 25 aikuista, yhteensä 60 1 työpaja, 55 aikuista 1 työpaja, 60 aikuista 1 keskustelutilaisuus, 8 aikuista 3 tapaamista, 16 nuorta, 15 aikuista
Ryhmien toiminta Keski-Suomen nuorisovaltuusto Suomi nuorten silmin –kiertuetiimi Nuoret viestinviejät Nuorten helikopteriryhmä	25 kokousta + 55 eri nuorta, 10 aikuista 10 etätapaamista, 55 eri nuorta, 5 aikuista 1 Nuorisofoorumi, 40 nuorta, 15 aikuista 1 perehdytysleiri, 25 nuorta, 5 aikuista 7 tilaisuutta, 14 eri nuorta 12 kokoontumista, 7 nuorta 10 kokoontumista, 7 nuorta
Muuta Joulumarkkinat	219 myyjää, 234 myyntipaikkaa, yli 5000 kävijää
Muut oppimispaikat harjoittelu-/työssäoppimispaikat	2 opiskelijaa harjoittelussa + 2 oppisopimusopiskelijaa ja 1 nuori kesätyöntekijä